

Sygn. akt II Cz 731 / 13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny – Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2013r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym sprawy

z urzędu

przy uczestnictwie

L. T., S. Ć., J. T. i M. J.

w przedmiocie sporządzenia spisu inwentarza

na skutek zażalenia uczestniczki L. T.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 1 lipca 2013r. w sprawie o sygn. II Ns 2313 / 12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt II Cz 731/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 11 lipca 2013 r. kosztami postępowania w zakresie niezbędnym do dokonania spisu inwentarza przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy M. P. obciążył uczestniczkę L. T. /pkt 1/ i zasądził od uczestniczki L. T. na rzecz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy M. P. kwotę 424,48 zł tytułem kosztów niezbędnych do dokonania spisu inwentarza /pkt 2/.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że Komornik dokonał spisu inwentarza po zmarłej H. M. w związku ze złożeniem przez jedną z jej spadkobierczyń L. T. oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Sąd wyjaśnił, że w niniejszej sprawie brak jest dodatniej masy spadkowej, z której możliwe byłoby ściągnięcie kosztów sporządzenia spisu. W związku z tym, że przedmiotowe koszty powstały w sprawie na skutek złożenia przez uczestniczkę L. T. oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, to właśnie ją należało obciążyć tymi kosztami (art.520 § 1 kpc).. Sąd podkreślił, że pozostałe uczestniczki nie były zainteresowane sporządzeniem w niniejszej sprawie spisu inwentarza, gdyż one nie złożyły oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Sąd wskazał, że na koszty postępowania w niniejszej sprawie złożyły się opłata za sporządzenie spisu inwentarza w wysokości 316,18 zł oraz koszty doręczenia korespondencji w wysokości 108,3 zł (zaskarżone postanowienie wraz z uzasadnieniem – k.65 i 66).

Wnioskodawczyni L. T. zaskarżyła to postanowienie w całości i wniosła o jego zmianę poprzez nieobciążanie jej kosztami niezbędnymi do dokonania spisu inwentarza spadku, a ewentualnie o obciążenie tymi kosztami w równych częściach pozostałych uczestników postępowania lub też obciążenia nimi jej i pozostałych uczestników w częściach równych.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca wskazała, że nie powinna ponosić kosztów sporządzenia spisu inwentarza, gdyż jako osoba przyjmująca spadek z dobrodziejstwem inwentarza nie odpowiada za długi spadkowe ponad wartość stanu czynnego spadku. Ponadto jej zdaniem Sąd winien zastosować w stosunku do niej zasadę słuszności z art. 102 kpc. Wskazała również, że jeszcze przed złożeniem wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po swojej matce spłaciła zaciągniętą przez nią pożyczkę w (...) im. (...). Podała również, że jest osobą schorowaną – ma niedoczynność tarczycy oraz leczy się onkologicznie. Utrzymuje się z renty chorobowej i znaczną część pieniędzy uzyskiwanych z tego źródła przeznacza na zakup niezbędnych leków. Mieszka w miejscu pracy swojej córki, gdzie udostępniono jej mały pokój bez okien (zażalenie – k. 74 do 97).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawczyni nie znajduje uzasadnienia. Sąd I instancji prawidłowo wskazał, że art. 520 § 1 kpc przewiduje zasadę, że każdy uczestnik postępowania nieprocesowego ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. Dotyczy to zarówno kosztów sądowych, jak również kosztów zastępstwa procesowego. W przypadku, gdy skład stanu czynnego spadku nie pozwala na pokrycie z masy spadkowej kosztów sporządzenia spisu inwentarza, to należy nimi obciążyć podmiot, którego działanie wywołało potrzebę sporządzenia tego spisu. Taka sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie. Komornik w protokole spisu inwentarza z dnia 7 maja 2013r. stwierdził, że na aktywa pozostałe po H. M. składa się kwota 1,65 zł na rachunku w banku (...) S.A. w W. oraz rzeczy codziennego użytku bez wartości rynkowej. Natomiast spadek obciąża dług w (...) im. (...) na kwotę 5 327,34 zł.

Nie miała racji skarżąca podnosząc, że ze względu na przyjęcie przez nią spadku po zmarłej matce z dobrodziejstwem inwentarza, nie powinna ona ponosić kosztów sporządzenia spisu inwentarza, które przekraczają wartość stanu czynnego spadku. Wskazać należy, że koszty sporządzenia spisu inwentarza spadkowego nie stanowią długów spadkowych wobec czego nie ma do nich zastosowanie ograniczenie odpowiedzialności spadkobiercy przewidziane w art. 1031 § 2 kc.

Nie mógł zostać uwzględniony zgłoszony przez skarżącą wniosek o obciążenie przedmiotowymi kosztami wyłącznie pozostałych uczestniczących w sprawie spadkobierczyń H. M. lub wszystkich uczestniczek postępowania łącznie z wnioskodawczynią. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, to na skutek złożenia przez L. T. oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, wystąpiła konieczność sporządzenia spisu inwentarza spadkowego. Inne spadkobierczynie nie składały w tym zakresie żadnych oświadczeń woli. Z tego względu nie mogą zostać obciążone kosztami czynności Komornika. Zauważyć również trzeba, że do sytuacji istniejącej w niniejszej sprawie nie może mieć zastosowania przewidziany w art. 520 § 2 kpc wyjątek od zasady, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie, bowiem każda ze spadkobierczyń jest w jednakowym stopniu zainteresowana wynikiem postępowania spadkowego (jako całości) i w tym sensie ich interesy nie są sprzeczne. Nie stanowi także podstawy do zwolnienia wnioskodawczyni od obowiązku uiszczenia kosztów sporządzenia spisu inwentarza spadku podniesiona przez nią okoliczność, że jeszcze przed wszczęciem niniejszego postępowania spłaciła część długów spadkowych. Mieściło się to bowiem w ramach generalnej odpowiedzialności spadkobierców za długi spadkowe (patrz art.1030 i n. kc) i pozostawało bez związku z koniecznością pokrycia kosztów sądowych wydatkowanych w tej konkretnej sprawie spadkowej. Sytuacja osobista i majątkowa wnioskodawczyni nie jest na tyle trudna, by uzasadniała odstąpienie od obciążenia jej kosztami sporządzenia spisu inwentarza (po myśli art.102 kpc w związku z art.13 § 2 kpc).

Wobec powyższego Sąd Okręgowy oddalił zażalenie wnioskodawczyni, jako nieuzasadnione (na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc).